

PAKIET MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

do kształcenia na odległość dla nauczycieli
języka polskiego w szkole podstawowej

Projekt „Wsparcie placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych w realizacji zadań związanych z przygotowaniem i wsparciem nauczycieli w prowadzeniu kształcenia na odległość”

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Materiał opracowany w ramach grantu przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu,
Magdalena Kalemba-Borowczak i Grażyna Piotrowska

SCENARIUSZ 1.{z 3}

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA:

uczniów i uczennic klas VI szkoły podstawowej

Cykl lekcji dotyczących lektury uzupełniającej

***Która to Malala?* Renaty Piątkowskiej**

PROWADZONYCH PRZEZ:

nauczyciela/nauczycielkę języka polskiego

TEMAT: Jaka ona jest? Charakterystyka bohaterki.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

- Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich.
- Rozwijanie zdolności dostrzegania wartości.
- Kształcenie umiejętności porozumiewania się (słuchania, czytania, mówienia i pisanie).
- Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych.
- Rozwijanie szacunku do wiedzy.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

Uczeń:

- charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach;
- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;
- tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź;
- dokonuje selekcji informacji;
- tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: charakterystyka;
- redaguje notatki;
- wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach;

- doskonali ciche i głośne czytanie;
- rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji;
- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach.

METODY PRACY:

- praca w grupach (pokoje aplikacji Teams),
- heureka,
- strategia czytania *Jak ją widzą, tak ją piszą- opis postaci.*

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- aplikacja Padlet,
- cytaty z lektury,
- aplikacja Swiftscribo,
- MS Teams,
- Zintegrowana Platforma Edukacyjna,
- załączniki z poleceniami dla grup i cytatami z lektury *Która to Malala?*

PRZEWIDYWANY CZAS:

90 minut

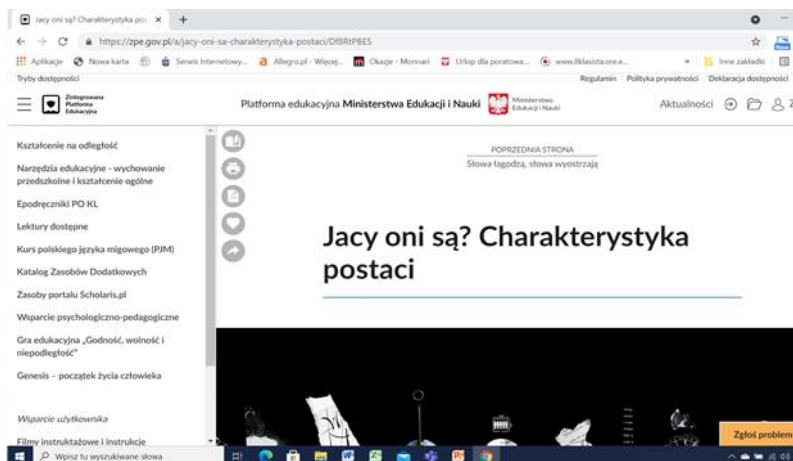
PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Faza wprowadzająca

Powitanie, sprawdzenie obecności, zapisanie na tablicy aplikacji MS Teams tematu, przedstawienie celu pracy na lekcji.

Przypomnienie wiadomości na temat charakterystyki. Celem ćwiczeń jest wyposażenie ucznia w pojęcia, słownictwo i konstrukcje składniowe służące do określenia i nazywania cech charakteru, temperamentu, usposobienia, zainteresowań oraz doskonalenie zmysłu obserwacji cech swoich kolegów.

Nauczyciel może wykorzystać zadania ze strony Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej: *Jacy oni są?* dostępne online <https://zpe.gov.pl/a/jacy-oni-sa-charakterystyka-postaci/Df8RtPBE5> [dostęp: 23.08.2021]

Zrzut ekranu 1., strona Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, źródło własne

Ćwiczenie 2.

Weź udział w grze „O kim mowa?”. W tym celu przygotuj – w formie ustnej – krótką (składającą się z dwóch, trzech zdań) charakterystykę wybranej koleżanki/kolegi z klasy. Następnie zaprezentuj swoją wypowiedź na forum. Pozostałe osoby z zespołu klasowego powinny odgadnąć, o kim jest mowa.¹

Uczniowie wykonują to ćwiczenie, wykorzystując aplikację Swiftscribo, ponieważ daje ona nauczycielowi możliwość kontrolowania zapisu wszystkich uczniów jednocześnie, podczas gdy oni widzą tylko swój tekst.

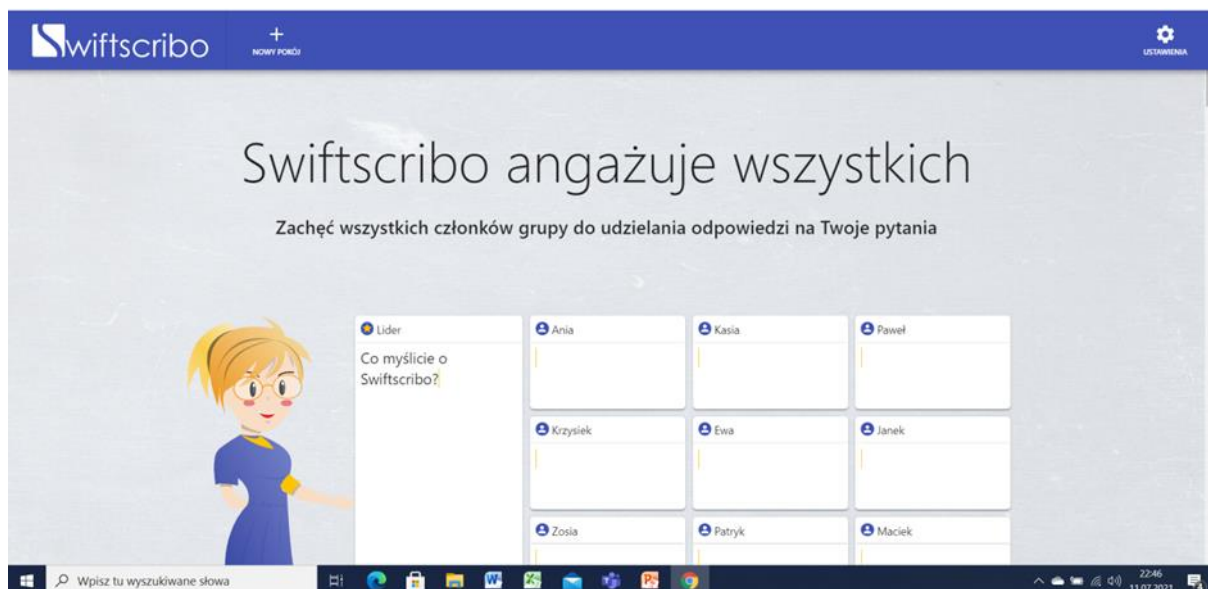
Nauczyciel powinien zalogować się na stronie aplikacji Swiftscribo

<https://www.swiftscribo.com/>; wygenerować link i udostępnić go uczniom.

¹ Cytat za ZPE: *Jacy oni są?* dostępne online <https://zpe.gov.pl/a/jacy-oni-sa-charakterystyka-postaci/Df8RtPBE5> [dostęp: 23.08.2021]

Po zalogowaniu się będą mogli pisać swój tekst.

Każdy uczeń wykonuje ćwiczenie samodzielnie, nikt nie widzi jego pracy, ponieważ ustalono tryb prywatny. Po wykonaniu zadania wskazany uczeń/autor czyta charakterystykę koleżanki na forum, a pozostali uczniowie odgadują, o kim mowa.

Zrzut ekranu 2., strona aplikacji Swiftscribo, źródło własne

Jeśli nauczyciel uzna, że konieczne jest jeszcze nazywanie cech, można wykonać następane zadanie, czyli ćwiczenie 3. Pozwoli ono przygotować uczniów do pracy w kolejnym ogniwie lekcji, kiedy będą nazywali cechy bohatera na podstawie fragmentu tekstu.

Faza realizacyjna

Uwaga metodyczna:

Celem tego ogniwa lekcji jest zainteresowanie uczniów lekturą uzupełniającą pt. *Która to Malala?* Renaty Piątkowskiej. Nauczyciel nie podaje tytułu lektury, ponieważ lekcja ma na celu przygotowanie uczniów do odbioru utworu przed jego przeczytaniem. Ważne jest doskonalenie zmysłu obserwacji i wprowadzenie do słownictwa ucznia leksyki abstrakcyjnej. Rolą nauczyciela jest wywołanie motywacji do świadomego odbioru tekstu kultury oraz stworzenie narzędzi, które pomogą w jego odbiorze i charakteryzowaniu postaci.

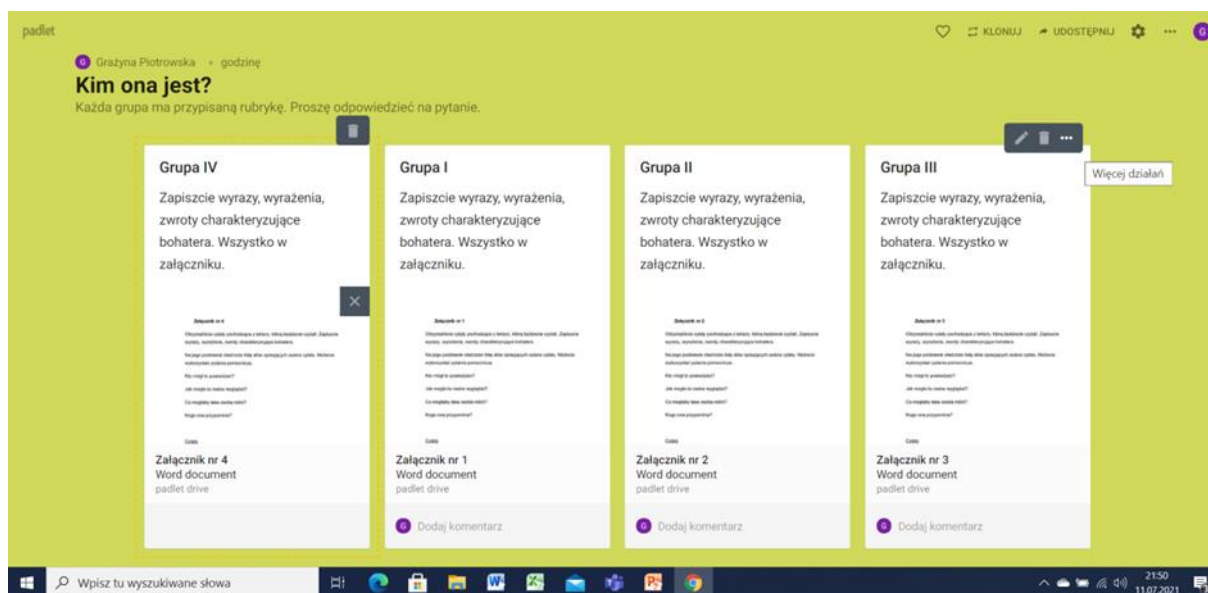
Wybierając strategię *Jak ją widzą, tak ją piszą - opis postaci* (Buehl D., 2004), pomagamy uczniom rozwijać wiedzę o postaci, na podstawie jej wypowiedzi.

Jednocześnie przygotowujemy do czytania lektury i zderzenia uczniowskich wyobrażeń o bohaterze z jego kreacją w utworze.

Z tekstu lektury nauczyciel wybiera wypowiedzi postaci dobrze ilustrujące różne cechy jej charakteru. Cytaty, wraz z poleceniem, umieszcza w formie załączników w zadaniach przygotowanych w aplikacji Padlet. Powinny one posłużyć uczniom jako wskazówki do opisanie przewidywanych cech postaci.

Nauczyciel wyjaśnia uczniom formę pracy w pokojach aplikacji Teams. Zanim przydzieli uczniów do pokoi, określa zasady pracy i prezentuje uczniom zadania w aplikacji Padlet dostępną online

<https://pl.padlet.com/grazynapiotrowska694/w5d0ty86pqzh07vu> [dostęp: 23.08.2021]. Może to zrobić udostępniając swój pulpit lub podając link do aplikacji.

Zrzut ekranu 3., zadanie wykonane w aplikacji Padlet, źródło: zasób własny

Nauczyciel dzieli uczniów losowo na cztery grupy (pokoje w aplikacji Teams) i przydziela zadania przygotowane w aplikacji Padlet. Są one dołączone w każdej kolumnie i przypisane poszczególnej grupie.

Po przeczytaniu poleceń i analizie cytatów uczniowie tworzą listę słów opisujących autorkę cytatu. Zapisują wnioski z dyskusji w komentarzu. Każda grupa ma swoją kolumnę, którą będzie uzupełniała wnioskami wynikającymi z przemyśleń i dyskusji po przeczytaniu cytatów.

Każda grupa otrzymuje to samo polecenie, ale inne cytaty.

Polecenie

Otrzymaliście cytaty pochodzące z lektury, którą będziecie czytali. Zapiszcie wyrazy, wyrażenia, zwroty charakteryzujące bohatera. Na jego podstawie stwórzcie listę słów opisujących autora cytatu. Możecie wykorzystać pytania pomocnicze:

Kto mógł to powiedzieć ?

Jak mogła ta osoba wyglądać ?

Co mogłaby taka osoba robić ?

Kogo ona przypomina ?

Cytaty do analizy

Grupa I

„Zawsze kiedy zwracano jej uwagę: „Zasłoń twarz, ludzie na ciebie patrzą”, odpowiadała z rozbijającym uśmiechem: „Nie szkodzi, ja też na nich patrzę”.

„Od jedenastego roku życia stawała śmiało przed kamerami i udzielała wywiadów. Stacje informacyjne w Pakistanie wiedziały, że dziecko na ekranie robi wrażenie. Zwłaszcza, gdy mówi prosto i szczerze, jak Malala.”

„Miałam dwie możliwości: siedzieć cicho albo zacząć mówić, ryzykując, że mnie zabiją. Wybrałam tę drugą drogę.”

Grupa II

„Miała zniekształconą twarz, rurkę w tchawicy i ogoloną z boku głowę. (...). Była przerażona. Nie pamiętała nic z tego, co wydarzyło się w szkolnym busie. Nie miała pojęcia, gdzie jest i skąd się wzięła w tym dziwnym miejscu.”

„Wśród wielu dowodów sympatii, jakie otrzymała, były i takie, które sprawiły, że przecierała oczy ze zdumienia. Nie ma się co dziwić, w końcu nie co dzień dostaje się kartkę od Beyonce.”

„Boję się. Wczoraj miałam straszny sen. Śniły mi się wojskowe helikoptery i talibowie. Wciąż mam takie sny, odkąd w Swacie toczą się walki.”

Grupa III

„Gdy wracałam do domu, usłyszałam, jak mężczyzna za moimi plecami powiedział: „Zabiję cię”. Przyspieszyłam kroku i po chwili odwróciłam się, żeby sprawdzić, czy wciąż za mną idzie.”

„Miała przed sobą wypełnioną po brzegi salę. Młodzi ludzie, dyplomaci, dygnitarze i światowi przywódcy czekali, aż przemówi. W pierwszym rzędzie widziała ojca. Patrzył na nią z nieskrywaną dumą.”

„Kiedyś chciałam być lekarzem. Jednak lekarz może pomóc ograniczonej liczbie ludzi, ale polityk, jeśli tylko dobrze spełnia swe obowiązki, może pomóc wszystkim. Tak, chciałabym zostać premierem mojego kraju.”

Grupa IV

„Była przerażona. Nie pamiętała nic z tego, co wydarzyło się w szkolnym busie. Nie miała pojęcia, gdzie jest i skąd się wzięła w tym dziwnym miejscu.”

„Teraz przypomniała sobie gnijące sterty jedzenia, okropny zapach, chmary much i szczury, które wcale się jej nie bały.”

„Wśród wielu dowodów sympatii, które otrzymała, były i takie, które sprawiły, że przecierała oczy ze zdumienia. Nie ma się co dziwić, w końcu nie co dzień dostaje się kartkę z pozdrowieniami od Beyonce!”

Faza podsumowująca

Nauczyciel po wyznaczonym czasie pracy, zamyka pokoje. Następuje odczytanie przez sprawozdawców cytatów i przygotowanych na ich podstawie list słów, wyrażeń lub zwrotów oraz zapisanie ich w notatkach aplikacji Teams. Notatka może powstawać w trakcie odczytywania przez sprawozdawców. Nauczyciel prosi uczniów o wspólną pracę przy zapisywaniu cech bohaterki. Informuje uczniów, że wszystkie odczytane wypowiedzi to słowa jednego bohatera literackiego i zapisuje na środku tablicy wśród zapisanych wcześniej wyrazów imię Malala.

Nauczyciel zadaje uczniom zadanie domowe, polecenie umieszcza w pliku zadania aplikacji Teams.

Zadanie domowe

Przeczytajcie lekturę *Która to Malala?* Renaty Piątkowskiej. W trakcie lektury zwróćcie uwagę na postać bohaterki. Wyszukajcie kolejne cytaty (inne niż zgromadzone w czasie lekcji), które pozwolą lepiej poznać Malalę. Zastanówcie się, czy właściwie przewidzieliście jej cechy.

EWALUACJA ZAJĘĆ

Uczniowie wybierają odpowiednią emotikonę (żabkę), która wyraża ich stopień zrozumienia tematu i wysyłają nauczycielowi na czacie spotkania.

źródło: Mateusz Łyski, *Belfry Bazgrolą*, dostępny online

<https://www.facebook.com/BelfryBazgrola/posts/990859971091839> [dostęp:12.08.2021.]

Bibliografia

Buehl D.,(2004), *Strategie aktywnego nauczania, czyli jak efektywnie nauczać i skutecznie uczyć się*, Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne.

Łyski M., *Belfry Bazgrolą*, dostępny online

<https://www.facebook.com/BelfryBazgrola/posts/990859971091839>,

[dostęp:12.08.2021.]

Piątkowska R.,(2019), *Która to Malala?*, Łódź: Wydawnictwo Literatura.

Jacy oni są? Charakterystyka postaci;[w]:Zintegrowana Platforma Edukacyjna;

<https://zpe.gov.pl/a/jacy-oni-sa-charakterystyka-postaci/Df8RtPBE5>, dostępny online

[dostęp:21.07.2021.]

Załączniki

Załącznik 1. polecenie i cytaty z lektury

Załącznik 2. polecenie i cytaty z lektury

Załącznik 3. polecenie i cytaty z lektury

Załącznik 4. polecenie i cytaty z lektury

Załącznik nr 1.

Otrzymaliście cytaty pochodzące z lektury, którą będziecie czytali. Zapiszcie wyrazy, wyrażenia, zwroty charakteryzujące bohatera. Na jego podstawie stwórzcie listę słów opisujących autora cytatu. Możecie wykorzystać pytania pomocnicze:

Kto mógł to powiedzieć?

Jak mogła ta osoba wyglądać?

Co mogłaby taka osoba robić?

Kogo ona przypomina?

Cytaty

„Zawsze kiedy zwracano jej uwagę: „Zasłoń twarz, ludzie na ciebie patrzą”, odpowiadała z rozbrajającym uśmiechem: „Nie szkodzi, ja też na nich patrzę”.

„Od jedenastego roku życia stawała śmiało przed kamerami i udzielała wywiadów. Stacje informacyjne w Pakistanie wiedziały, że dziecko na ekranie robi wrażenie. Zwłaszcza gdy mówi prosto i szczerze, jak Malala.”

„Miałam dwie możliwości: siedzieć cicho albo zacząć mówić, ryzykując, że mnie zabiją. Wybrałam tę drugą drogę.”

Załącznik nr 2

Otrzymaliście cytaty pochodzące z lektury, którą będziecie czytali. Zapiszcie wyrazy, wyrażenia, zwroty charakteryzujące bohatera.

Na jego podstawie stwórzcie listę słów opisujących autora cytatu. Możecie wykorzystać pytania pomocnicze:

Kto mógł to powiedzieć?

Jak mogła ta osoba wyglądać?

Co mogłaby taka osoba robić?

Kogo ona przypomina?

Cytaty

„Miała zniekształconą twarz, rurkę w tchawicy i ogoloną z boku głowę. (...). Była przerażona. Nie pamiętała nic z tego, co wydarzyło się w szkolnym busie. Nie miała pojęcia, gdzie jest i skąd się wzięła w tym dziwnym miejscu.”

„Wśród wielu dowodów sympatii, jakie otrzymała, były i takie, które sprawiły, że przecierała oczy ze zdumienia. Nie ma się co dziwić, w końcu nie co dzień dostaje się kartkę od Beyonce.”

„Boję się. Wczoraj miałam straszny sen. Śniły mi się wojskowe helikoptery i talibowie. Wciąż mam takie sny, odkąd w Swacie toczą się walki.

Załącznik nr 3

Otrzymaliście cytaty pochodzące z lektury, którą będziecie czytali. Zapiszcie wyrazy, wyrażenia, zwroty charakteryzujące bohatera.

Na jego podstawie stwórzcie listę słów opisujących autora cytatu. Możecie wykorzystać pytania pomocnicze:

Kto mógł to powiedzieć?

Jak mogła ta osoba wyglądać?

Co mogłaby taka osoba robić?

Kogo ona przypomina?

Cytaty

„Gdy wracałam do domu, usłyszałam, jak mężczyzna za moimi plecami powiedział: „Zabiję cię”. Przyspieszyłam kroku i po chwili odwróciłam się, żeby sprawdzić, czy wciąż za mną idzie.”

„Miała przed sobą wypełnioną po brzegi salę. Młodzi ludzie, dyplomaci, dygnitarze i światowi przywódcy czekali, aż przemówi. W pierwszym rzędzie widziała ojca. Patrzył na nią z nieskrywaną dumą.”

„Kiedyś chciałam być lekarzem. Jednak lekarz może pomóc ograniczonej liczbie ludzi, ale polityk, jeśli tylko dobrze spełnia swe obowiązki, może pomóc wszystkim. Tak, chciałabym zostać premierem mojego kraju.”

Załącznik nr 4

Otrzymaliście cytaty pochodzące z lektury, którą będziecie czytali. Zapiszcie wyrazy, wyrażenia, zwroty charakteryzujące bohatera.

Na jego podstawie stwórzcie listę słów opisujących autora cytatu. Możecie wykorzystać pytania pomocnicze:

Kto mógł to powiedzieć?

Jak mogła ta osoba wyglądać?

Co mogłaby taka osoba robić?

Kogo ona przypomina?

Cytaty

„Była przerażona. Nie pamiętała nic z tego, co wydarzyło się w szkolnym busie. Nie miała pojęcia, gdzie jest i skąd się wzięła w tym dziwnym miejscu.”

„Teraz przypomniała sobie gnijące sterty jedzenia, okropny zapach, chmary much i szczury, które wcale się jej nie bały.”

„Wśród wielu dowodów sympatii, które otrzymała, były i takie, które sprawiły, że przecierała oczy ze zdumienia. Nie ma się co dziwić, w końcu nie co dzień dostaje się kartkę z pozdrowieniami od Beyonce!”

SCENARIUSZ 2. {z3}

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA:

uczniów i uczennic VI szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ:

nauczyciela/nauczycielkę języka polskiego

TEMAT:

Kim ona jest? Odważna uczennica z Mingory czy przerażona dziewczynka w obcym mieście?

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

- Wyrabianie i rozwijanie zdolności zrozumienia utworów literackich oraz innych tekstów kultury.
- Rozwijanie zdolności dostrzegania wartości: prawdy, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami.
- Rozwijanie umiejętności wypowiedzania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych.
- Rozwijanie umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystywaniu pozyskanych informacji.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWY

Uczeń:

- omawia elementy świata przedstawionego;
- rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach;
- opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność;
- rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze;
- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;
- wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera;
- określa temat i główną myśl tekstu;

- odróżnia informacje o faktach od opinii,
- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi;
- rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do prezentowania własnych zainteresowań.

METODY PRACY:

- rozmowa kierowana, heureka,
- techniki multimedialne, aplikacje internetowe.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- aplikacja Wakelet dostępna online <https://wakelet.com/i/invite?code=ebd6cc2> [dostęp: 23.08.2021]
- MS Teams
- Zintegrowana Platforma Edukacyjna
- Karta pracy udostępniona uczniom w aplikacji Teams

PRZEWIDYWANY CZAS:

90 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Faza wprowadzająca

Przywitanie uczniów, sprawdzenie obecności.

Podczas pierwszej lekcji uczniowie charakteryzowali bohaterkę na podstawie cytatów. Te działania poprzedzały lekturę książki. Zadaniem uczniów było przeczytanie lektury Renaty Piątkowskiej *Która to Malala?* (lista lektur uzupełniających dla kl. IV -VI).

Wykorzystując metodę rozmowy kierowanej, nauczyciel odwołuje się do informacji, które uczniowie poznali na temat Malali i zaprasza uczniów do wykonania zadań sprawdzających wiedzę o bohaterce.

W tym celu można wykorzystać zadania z aplikacji Wakelet; przeczytać wprowadzenie do utworu głośno w klasie lub wykonać zaproponowane ćwiczenia.

Dobór ćwiczeń zależy od kompetencji informatycznych nauczyciela i uczniów.

Nauczyciel może wykorzystać ćwiczenie z pytaniami „prawda/fałsz”, które umożliwią

uczniom przypomnienie treści lektury; ćwiczenie dostępne online

<https://wordwall.net/pl/resource/18885919/prawda-i-fa%25c5%82sz-o-%25bcyciu-malali> [dostęp: 23.08.2021]

0:53 ✓ 0

Malala została premierem Pakistanu.

Prawda Fałsz

Zrzut ekranu 1., przykład zadania przygotowanego w programie Wordwall, źródło: zasób własny

Można też wykorzystać ćwiczenie polegające na porządkowaniu kolejności wydarzeń utworu; dostępne online <https://wordwall.net/pl/resource/18885071/kt%3b3ra-malala-plan-wydarze%25c5%84-lektury> [dostęp: 23.08.2021].

0:05

Zamieszkanie rodziny Yusufzai w Anglii.	Narodziny Malali.	Zamach.	Pierwsze wystąpienie Malali.	Decyzja o odejściu Malali z Pakistanu.	Nagła sława na całym świecie.	Decyzja Malali o prowadzeniu bloga.	Wybienie książek "The Inheritance of Loss" i "Milk and Honey" do programu szkolnego.
Życie rodziny Yusufzai w siołkiej miejscowości.	Rządy talibów.	Założenie Fundacji Malala.	Spotkanie z szkodami na śmieciowym wysypisku.	Nagrody Pakistan's First National Peace Prize oraz Nagrody Sacharowa.	Przepracowanie dla nowego międzynarodowego manifestu.	Malala laureatką pokojowej Nagrody Nobla.	Założenie szkoły przez ojca Malali.
Długa rekonwalescencja.	Przemówienie Malali na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ.	Laureatka Orderu Uśmiechu.	Wielka miłość trzylatki do szkoły.	Odczytanie przez Malalę Paktowskiej Nagrody Pakistanu.	Rozpoczęcie nauki.		

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.
9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.
17. 18. 19. 20. 21. 22.

Prześlij Odpowiedzi

Zrzut ekranu 2., przykład zadania przygotowanego w programie Wordwall, źródło: zasób własny

Uczniowie rozwiązują zadania, przekonując się, że znają Malalę.

Faza realizacyjna

W celu uzupełnienia wiadomości nauczyciel odczytuje dołączoną do lektury notatkę biograficzną o Malali Yousafzai, którą można znaleźć również w aplikacji Wakelet, dostępna online <https://wakelet.com/i/invite?code=ebd6cc2> [dostęp: 23.08.2021].

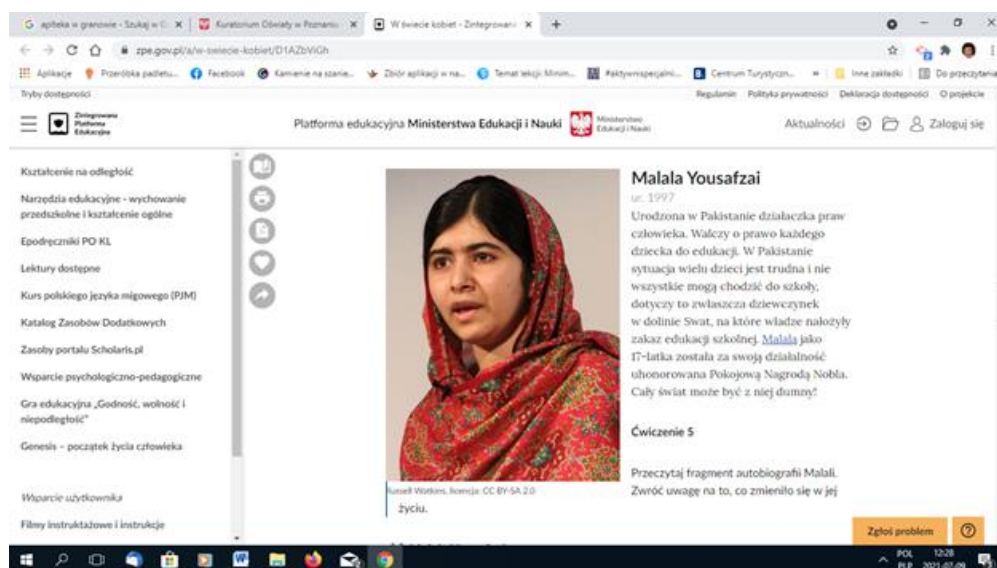
Nauczyciel zadaje pytania:

- Przeciwno czemu przeciwstawiała się Malala?
- W jaki sposób ojciec wspierał Malalę?
- Dlaczego Malala walczyła o prawo do wolności kobiet?
- Jakie zachowania Malali potwierdzają jej niebywałą odwagę?

Uczniowie uświadamiają sobie, jak odważna była Malala, wymieniają przykłady jej zachowania potwierdzającego wyjątkową odwagę.

Nauczyciel proponuje uczniom przeczytanie fragmentu wypowiedzi Malali, dostęp online <https://zpe.gov.pl/a/w-swieciekobiet/D1AZbViGh> [dostęp: 23.08.2021].

Uczniowie wykonują na ZPE ćwiczenia 5. i 6.: *W świecie kobiet*, dostęp online [W świecie kobiet - Zintegrowana Platforma Edukacyjna \(zpe.gov.pl\)](https://zpe.gov.pl/a/w-swieciekobiet/D1AZbViGh) [dostęp: 23.08.2021]

Zrzut ekranu 3., strona Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, źródło własne

Ćwiczenie 5 (ZPE)

Przeczytaj fragment autobiografii Malali. Zwróć uwagę na to, co zmieniło się w jej życiu.

Ćwiczenie 6 (ZPE)

Malala nie pisze wprost o emocjach, a jednak jej opowieść jest pełna uczuć, które tworzą nastrój wypowiedzi. Nazwij te uczucia i zapisz swoje spostrzeżenia tutaj lub w zeszycie.

Możesz zacząć tak: *Kiedy Malala myśli o swoim domu, czuje...*²

Nauczyciel prosi, aby uczniowie otworzyli zadania w aplikacji Padlet, dostępne online <https://pl.padlet.com/grazynapiotrowska694/w5d0ty86pqzh07vu> [dostęp: 23.08.2021] i zastanowili się, w jakie treści powinni wzbogacić notatkę, która wykonywali na poprzedniej lekcji, aby powstała charakterystyka bohaterki.

Nauczyciel prowadzi rozmowę kierowaną, w trakcie której uczniowie dochodzą do wniosku, że nie uwzględnili wszystkich elementów charakterystyki bohaterki.

Faza końcowa

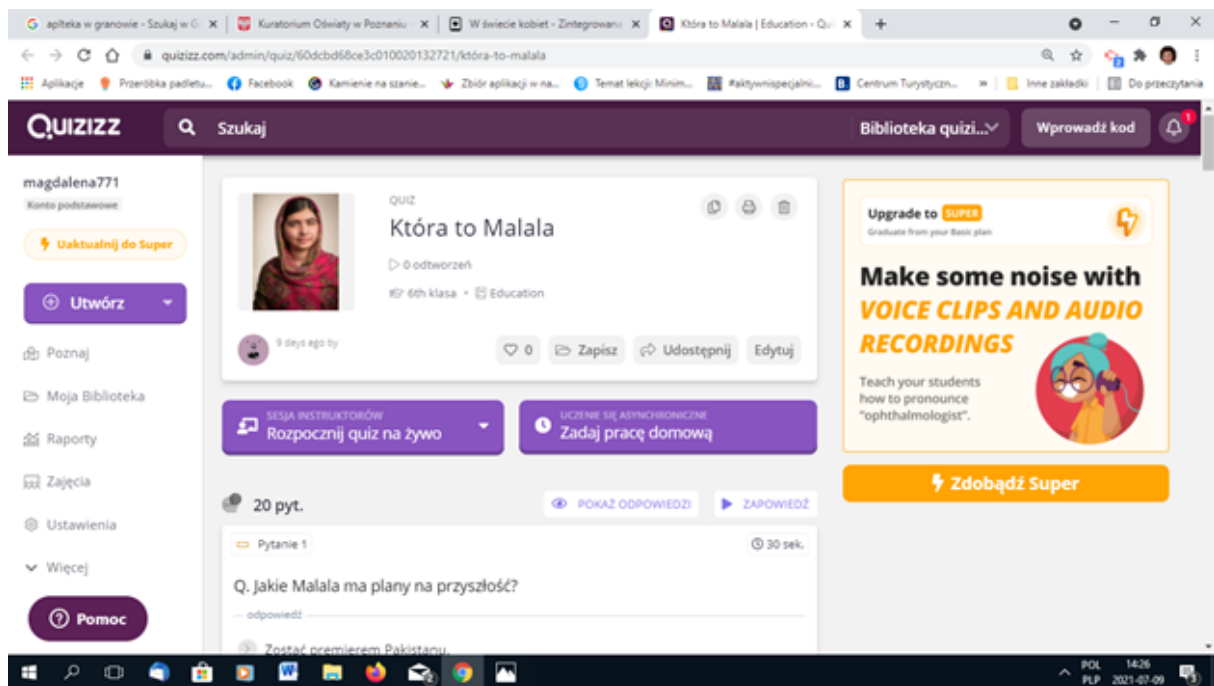
Zgodnie z podstawą programową w klasie VI uczniowie podejmują próbę napisania charakterystyki. Na polecenie nauczyciela, uczniowie wspólnie wypełniają kartę pracy umieszczoną w aplikacji Teams (notes, obszar współpracy jako plik Word lub w formie linku do dokumentu Google); strona dostępna online https://docs.google.com/document/d/1WlY8LMnV6sWjmAU9Hwd71ftVdlo6SzsKfKM_HrJ8Xvk/edit?usp=sharing [dostęp: 23.08.2021]

EWALUACJA ZAJĘĆ:

Nauczyciel udostępnia quiz (można zrobić to na trzy różne sposoby: poprzez link, kod lub platformę classroom) dostępny online <https://quizizz.com/admin/quiz/60dcdbd68ce3c010020132721/kt%C3%B3ra-to-malala> [dostęp: 23.08.2021].

Po wykonaniu quizu nauczyciel w raportach uzyskuje informację o poziomie znajomości lektury przez uczniów.

² Ćwiczenia cytowane za: *W świecie kobiet*, dostęp online na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej: [W świecie kobiet - Zintegrowana Platforma Edukacyjna \(zpe.gov.pl\)](https://zpe.gov.pl) [dostęp: 23.08.2021]

Zrzut ekranu 4. Fragment quizu w programie Quizizz, źródło: zasób własny

Uwaga metodyczna:

Dobór materiałów i proponowanych ćwiczeń powinien być dostosowany, pod względem ilości i tempa pracy, do możliwości intelektualnych, percepcji i kompetencji informatycznych ucznia.

BIBLIOGRAFIA:

Dylak S., (2013) *Architektura wiedzy w szkole*, Poznań: Difin.

Gołębniak D., (1999) *Edukacja przez język*, Warszawa: CODN.

Piątkowska R., (2019), *Która to Malala?*, Łódź: Wydawnictwo Literatura.

Sterna D., (2015) *Technologie informacyjno-komunikacyjne na lekcjach*, Warszawa: CEO.

W świecie kobiet, dostęp online na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej: [W świecie kobiet - Zintegrowana Platforma Edukacyjna \(zpe.gov.pl\)](https://zpe.gov.pl) [dostęp: 23.08.2021]

SCENARIUSZ 3.{z3}

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA:

uczniów i uczennic VI szkoły podstawowej

PROWADZONYCH PRZEZ:

nauczyciela/nauczycielkę języka polskiego

TEMAT: Co wiemy o Malali? Pogłębiona charakterystyka bohaterki

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE:

- Rozwijanie umiejętności samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania.
- Rozwijanie umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną w poszukiwaniu, porządkowaniu i wykorzystaniu pozyskanych informacji.
- Rozwijanie umiejętności wypowiedzania się w określonych formach wypowiedzi ustnych i pisemnych.

TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń:

- używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej;
- dostosowuje sposób wyrażania się do zamierzonego celu wypowiedzi;
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni;
- tworzy opowiadania związane z treścią utworu(...);
- korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach informacji, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje;
- rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi(...).

METODY PRACY:

- metoda WebQuest,
- metody eksponujące(filmy),
- rozmowa kierowana,
- praca z książką,
- techniki multimedialne,
- wykład z prezentacją,
- dyskusja,
- tworzenie własnego tekstu.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer,
- MS Teams,
- multimedia-filmy,
- formularz gogle,
- aplikacje: Jamboard, Voki, Story Dice, generator kart do gry,
- WebQuest *Tydzień z Malalą*.

PRZEWIDYWANY CZAS:

90 minut

PROPONOWANY PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Faza wprowadzająca

Sprawy organizacyjno-porządkowe: powitanie, sprawdzenie obecności, przedstawienie celów lekcji, zapisanie tematu.

Wprowadzenie nauczyciela na temat metody WebQuestu.

Uczniowie dowiadują się, że technika WebQuestu to możliwość pracy indywidualnej i grupowej w formule stacjonarnej i e-learningowej. Jest jedną z możliwości realizacji projektów w środowisku internetowym. Tak samo, jak w typowych projektach aktywność uczniów ukierunkowana jest na dociekanie, szukanie odpowiedzi i rozwiązań. Nauczyciel udostępni stronę *Czym jest WebQuest*, dostępna online <http://ii.uwb.edu.pl/generator/> [dostęp:23.08.2021] i prosi uczniów o przygotowanie notatki o metodzie WebQuestu, wykorzystując aplikację Jamboard, dostępny online

<https://jamboard.google.com/d/1Nc7IPTg37IZGRqBkD5HgKMQR8pQTzVIO9VUXx1QG8/edit?usp=sharing> [dostęp:23.08.2021].

Na wykonanie zadania uczniowie mają 15 minut. Wszyscy uczniowie tworzą wspólną notatkę, więc otrzymują jeden link do aplikacji Jamboard. Gdyby nauczyciel zdecydował o pracy w grupach, powinien udostępnić kilka tablic.

Uczniowie po ukończonej pracy prezentują notatkę, nauczyciel uzupełnia informacje, zwracając uwagę na poszczególne części WebQuestu.

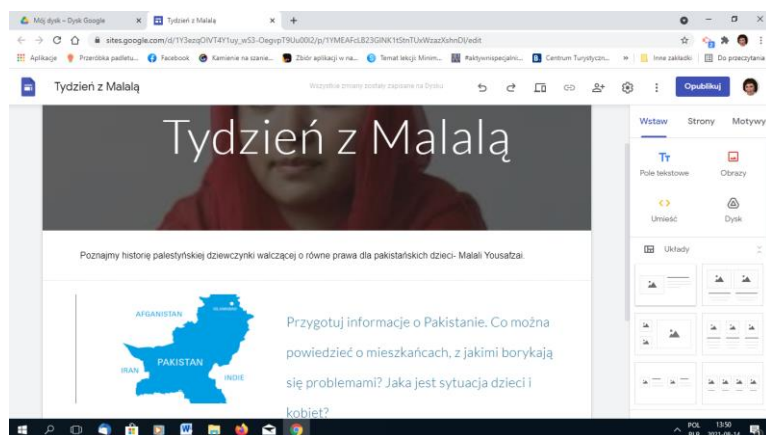
Faza realizacyjna

Nauczyciel informuje uczniów, że będą pracowali z WebQuestem, który został przygotowany w oparciu o lekturę pt. *Która to Malala?* dostępny online <https://sites.google.com/view/tydziezmalala/strona-g%C5%82%C3%B3wna> [dostęp:23.08.2021].

Podczas realizacji zadań uczniowie będą zdobywali informacje, ale również krytycznie je oceniali, dokonywali selekcji i porządkowania oraz przekształcania i tworzenia różnorodnych tekstów po to, by w ostatniej fazie dokonać prezentacji. Prowadzący powinien pokazać uczniom, co znajduje się w poszczególnych częściach WebQuestu i na czym będzie polegała ich praca. Dokonuje prezentacji przygotowanego projektu, udostępniając pulpit, nauczyciel omawia poszczególne elementy.

Nauczyciel prezentuje stronę główną WebQuestu i informuje uczniów, że będą wyszukiwali i przetwarzali informacje z wykorzystaniem Internetu.

Zadanie 1. WebQuestu

Zrzut ekranu 1., strona główną WebQuestu z przygotowanym ćwiczeniem; źródło: zasób własny

Zadanie 1. polega na zebraniu informacji o Pakistanie.

Nauczyciel dzieli uczniów na 4 pokoje, wykorzystując aplikację Teams i prosi o zebranie informacji na temat Pakistanu, wykorzystując dostępne źródła internetowe.

Na realizację tego zadania uczniowie mają 10 minut; po upływie czasu przeznaczonego na pracę, wysyłają adresy internetowe znalezionych źródeł do nauczyciela.

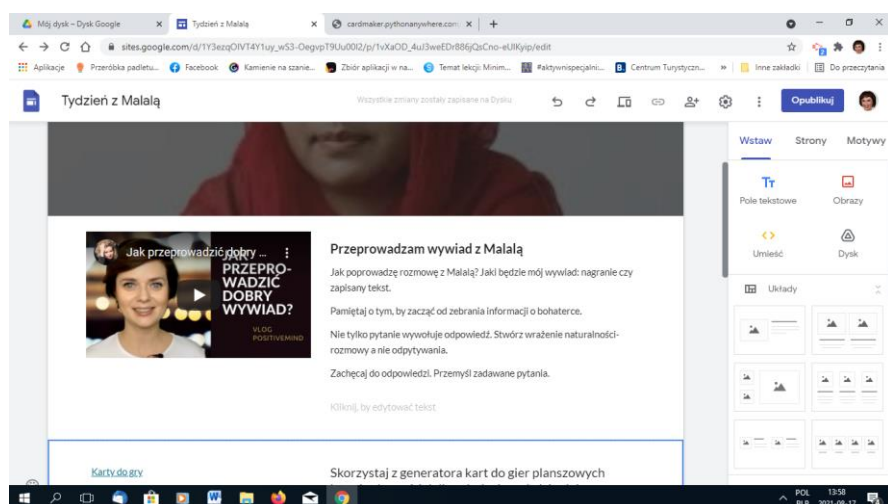
Nauczyciel udostępniając pulpit, pokazuje źródła informacji, z których uczniowie będą mogli korzystać, przygotowując na kolejnej lekcji prezentację multimedialną.

Nauczyciel przedstawia uczniom kolejne zadania znajdujące się w WebQueście.

Chętni uczniowie będą pracowali nad przygotowaniem wywiadu z Malalą.

Uwaga metodyczna:

Jeśli nauczyciel zdecyduje się na to zadanie, powinien wcześniej wprowadzić pewne cechy gatunkowe tej formy wypowiedzi. W WebQueście znajdują się wiadomości o przeprowadzeniu wywiadu. Uczniowie powinni je wykorzystać, dokonać analizy, syntezy i oceny, a później zredagować własny wywiad.

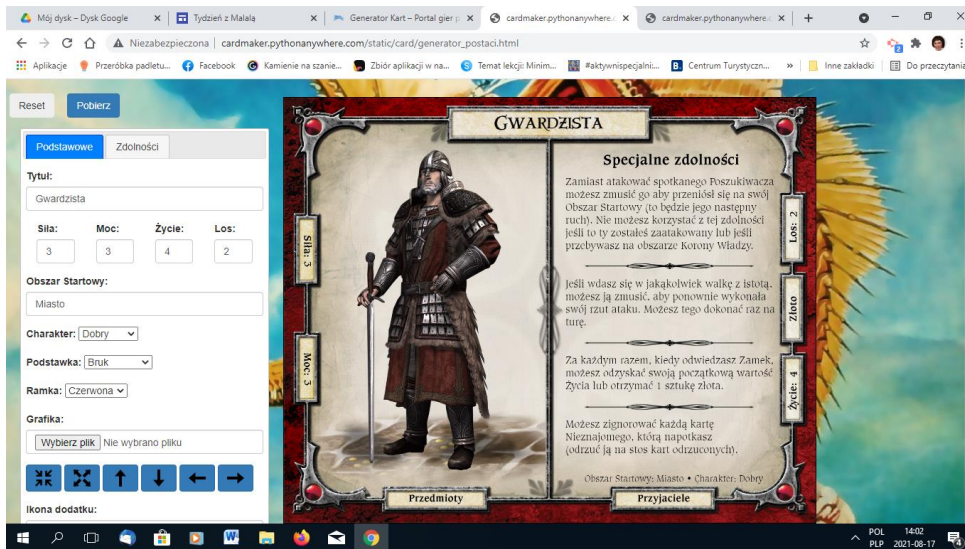

Zrzut ekranu 2., strona z zadaniem 1., źródło: zasób własny

Zadanie 2. WebQuestu

Zadaniem uczniów jest skorzystanie z generatora kart do gier planszowych i stworzenie karty Malali. Uczniowie powinni uwzględnić cechy bohaterki,

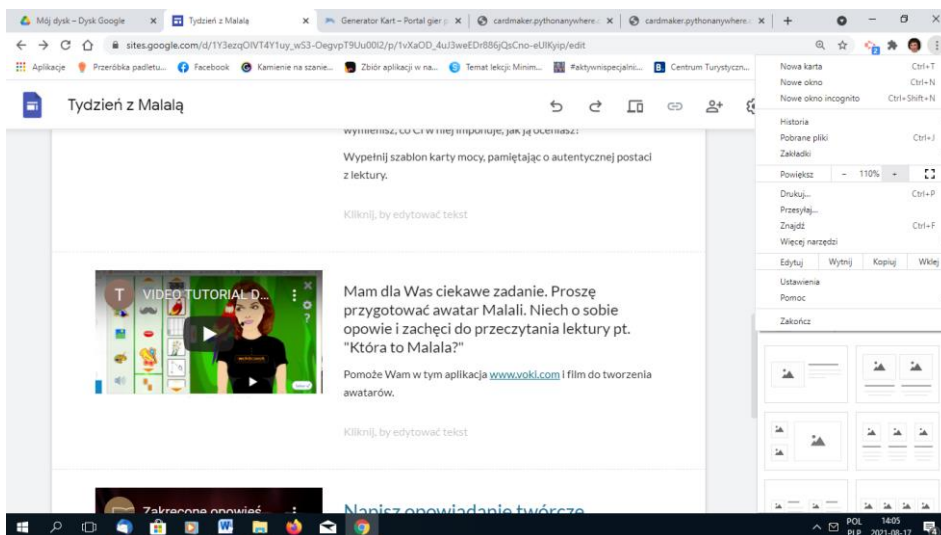
jej zainteresowania oraz stanowisko wobec sytuacji kobiet i dzieci w Pakistanie. Uczniowie generują kartę uzupełnioną wizerunkiem bohaterki.

Zrzut ekranu 3., strona prezentująca kartę do gry, źródło: zasób własny

Zadanie 3. WebQuestu

Kolejne zadanie w WebQuestie to stworzenie awatara Malali przy wykorzystaniu aplikacji Voki. Instrukcja znajduje w zakładce Proces.

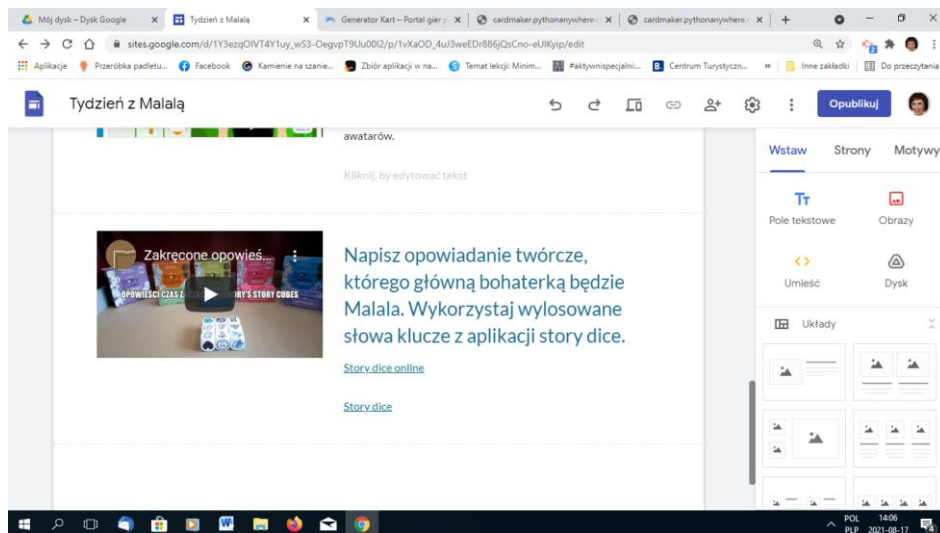

Zrzut ekranu 4., strona z zadaniem 3., źródło: zasób własny

Nauczyciel informuje uczniów, że w kolejnym zadaniu zostaną wykorzystane, tzw. kości opowieści, z którymi wcześniej pracowali na lekcjach.

Na lekcji stacjonarnej można zastosować kostki Story Cubes, na lekcji zdalnej wirtualną aplikację Story Dice.

Uczniowie rzucają cztery kostki i wykorzystują ich ilustracje do tworzenia własnej opowieści twórczej o Malali. Jeśli używamy aplikację Story Cube, postępujemy podobnie. Wylosowane obrazki staną się „słowami–kluczami” i muszą pojawić się w opowiadaniu twórczym.

Zrzut ekranu 5., strona z zadaniem 4., źródło: zasób własny

Działanie opisane jest w WebQueście, w zakładce Zadanie.

Po prezentacji kolejnych zadań nauczyciel przydziela uczniów do czterech pokoi, w których będą pracowali z wybranym zadaniem. Na wykonanie zadania przeznaczamy około 30 minut.

Faza podsumowująca

Uczniowie prezentują swoje teksty, które poddawane są ocenie koleżeńskiej ze szczególnym zwróceniem uwagi na wykorzystanie udostępnionych materiałów i ich przetworzenie w pracy własnej.

Ewaluacja

Nauczyciel wykorzystuje arkusz ewaluacyjny przygotowany w aplikacji Forms, dostępny online <https://forms.gle/HoEx6knSxXD29Bf7A> [dostęp: 23.08.2021]

BIBLIOGRAFIA:

Dylak S.,(2013), *Strategia nauczania wyprzedzającego*, Poznań: Ogólnopolska Fundacja Edukacji Komputerowej.

Fragmenty oryginalnych wypowiedzi Malali na forum ONZ, dostępny online <https://natemat.pl/blogi/dziewczynkazksiazka/68307,10-cytatow-z-przemowienia-malali-na-forum-onz#> [dostęp:07.07.2021.]

Generator kart do gier, dostępny online <http://magiaimiecz.eu/generator-kart/>, [dostęp: 07.07.2021.]

Instrukcja wykorzystania aplikacji Voki, dostępna online <https://www.voki.com/site/create>, [dostęp:21.08.2021.]

Instrukcja do wykorzystania aplikacji Story Dice, dostępny online <https://tiny.pl/rjrxl> [dostęp:21.08.2021.]

Langnerowicz P., *Jak przeprowadzić dobry wywiad?*, dostępny online <https://dzialasz.ceo.org.pl/node/211> [dostęp:07.07.2021.]

Przemówienie Malali, dostępny online https://www.rmfm24.pl/fakty/swiat/news-wzruszajaca-mowa-16-latki-postrzelonej-przez-talibow-w-glowe,nld,1033538#crp_state=1 [dostęp:07.07.2021.]